

VILÁGVÁROSI REGÉNYEK

A BEFALAZOTT HALÁL

REGÉNY

IRTA
ASZLÁNYI KÁROLY

A VILÁGVÁROSI REGÉNYEK KIADÓVÁLLALATA

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2016
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5557-76-7 (online)
MEK-15420

TARTALOM

**A Moorax Street 1.
A gyilkos, aki nem ölt.
Leila nagyon megijed.
Idegborzoló hangok.
Gyilkosság!
Hogarth, a kétszínű.
Halál a falban.
Lord Haslam megőrül.
Amikor egy detektív önmagában nyomoz.
Irtózat!
A párbaj.
Javuló tendencia.**

A Moorax Street 1.

1.

Paddington külső szárnyán éktelenül magas házak merednek fel a kormos, szürke égre. De ezek a házak nem sűrű és egyenes sorokban állnak, hanem távol egymástól, nagy, mély telkek között, fantasztikus, szürke sokszögeket alkotva. Azonkívül, magas, de nem nagy házak voltak; egy emelet csak két-három lakásból állott s az egész ház hét-nyolc emelet volt, egymás felett, - mint egy élére állított dominókő.

Ilyen volt például a Moorax Street 1. számú ház is; utána nem jött semmi; még az egész utca üres volt. Talán ez a magyarázata mindannak, ami itt történt, - elsősorban annak, hogy az egész házban mindössze öt lakás volt elfoglalva, a többi kezdettől fogva üresen állt.

A házat Mrs. Tooneedle megbízásából unokaöccse, Fredric Cuttle építtette; a fiatalember igen ügyesen oldotta meg feladatát. Akkoriban nagy hiány volt építómunkásokban és Fredric kitalálta, hogy tizennyolc, kitoloncolás előtt álló spanyol munkással féláron elvégezteti ezt a munkát, amivel jelentős megtakarítást ért el s ennek elsősorban Mrs. Tooneedle örült.

Az idős hölgy dúsgazdag és igen takarékos volt, ami rendszerint együtt jár; nem fizetett az építésért unokaöccsének, hanem életfogytiglani lakást nyújtott neki a házban, valamint megbízta őt a gondnoki teendőkkel is. Így tehát Fredric felvett egy öreg, de jó húsban levő házmestert, aki azonban teljesen süket volt. Véletlenül tulajdonította, hogy csaknem egy év alatt egyetlen lakást sem tudott kiadni.

- Diana néni, - nyugtatta meg Mrs. Tooneedlet, - ez csak az elszigeteltség miatt van. Mihelyt hozzáépült a többi ház, tódulni fognak a lakók.

- Te voltál az, aki rábeszélte, hogy építsem meg ezt a házat és mindnyájan költözzünk ide: előbb-utóbb igazolnod kell üzleti számításodat.

- Természetesen - Fred végigsimított hullámos haján - nézd, Lord Haslam, a barátom, már előbb rájött erre; eladta öreg vidéki kastélyait és Londonban építtetett bérházakat.

- Igen, igen! - A dúsgazdag hölgynek ez volt az egyetlen sebezhető pontja: szerette a lordokat, baroneteket és márkákat és becsülte Fredben azt, hogy ilyenekkel érintkezik.

Viszont éppen ezért nem akart hallani sem a második unokaöccséről, aki közönséges detektív volt a Scotland Yardon. Hogarth O'Ballion volt ez a rokona, magas, fekete fiú és tele volt az írek minden erényével és hibáival.

Tény az, hogy Lord Haslam és Fredric Cuttle elválhatatlan jóbarátok voltak; ehhez azonban Frednek igen sok pénzre volt szüksége, mert költséges és titokzatos passzióik voltak. Lord Haslam keselyűszerű lénye óriási tömegben fogyasztotta az alkoholt, nőket és állítólag még egyebet is. Cuttle Freddel nagyon is megértették egymást, de Haslam lordjának sohasem jutott eszébe arra gondolni, hogy vajjon Frednek honnan van pénze, ha van?!

Fred tudta, hogy Diana néninek ő az egyetlen örököse, bizonyos oldalági öregasszonyokat leszámítva; és ezzel az értesülésével tudott időnkint pénzt szerezni.

A házban lakott még Mrs. Arbuckle, egy második unokatestvér, aki állandóan az ágyban feküdt. Azután Mrs. és Mr. Grower, Diana néni testvére és sógora, mind a ketten szívbajban szenvedtek. És itt lakott még Fred szobája felett Miss Leila Anderson, Diana néni titkárnője. És ez volt az a hölgy, aki, bár már két éve töltötte be a titkárnői állást közmegelégedésre, anélkül, hogy bármelyik ünnepnapon elment volna hazulról; ezen a weekenden bejelentette:

- Ha Mrs. Tooneedle nem veszi rossznéven, szeretném délután megnézni a Hyde-parkot. Már oly régen vagyok Londonban és még semmit sem láttam belőle.

Természetesen, Mrs. Tooneedle szívesen beleegyezett ebbe; semmiért se haragudott, ha nem került pénzébe. Miss Anderson tehát kiöltözködött és elment hazulról, De, csodálatosképpen, *nem* a Hyde-park irányába ment.

2.

Hogarth O'Ballion ügyes fiú hírében áll a Scotland Yardon, de azok közül való, akiknek nem akar egy „igazán nagy” ügyük akadni. Mégis eljutott odáig, hogy már külön szobája van és kisebb jelentőségű ügyeket halálos nyugalommal rá lehet bízni.

Detektív lévén, nem ismerte a weekend fogalmát és ezen a forró szombat délutánon is ott ült kis hivatali szobájában és már az ötödik pohár víznél tartott, amikor altisztje egy fiatal hölgy látogatását jelentette be neki.

Hogarth meglepődött. Nem volt senkije; egyetlen rokona Diana Tooneedle volt, akivel nem érintkezett, - fiatal hölgy-ismerősei nem voltak és a bűnügyeket se neki szokták bejelenteni, hanem az inspekciós felügyelőnek. Nem tudta elképzelni tehát, ki lehet a látogató.

Még jobban meg volt rőkönyödve, amikor Miss Anderson belépett. Ez a lány minden relációban mézszínű volt. Mézszínű szóke haja és világossárga szeme volt és olyan mosolya, amellyel makacs öngyilkosokat vissza lehetett rántani a Thames széléről.

- Egy emelettel följebb, - kezdte Hogarth zavartan, de a lány leintette.

- Ugyan, dehogy, én *éppen* magát keresem. Hallottam magáról, maga úgy-e Mrs. Tooneedle unokaöccse?! Én a titkárnője vagyok.

Hogarth vállat vont, jelezve, hogy semmi a világon nem érdekli, ami Mrs. Tooneedlel kapcsolatos.

- Tudom, - folytatta a lány, - hogy maga nem szívesen gondol az öreg hölgyre és azt is látom, hogy nem szokta helytel megkínálni nőlátogatóit. Mindazonáltal én leülök és elmondom azt, amiért jöttem.

Hogarth lenyűgözve hallgatta az energikus kislányt. Végre is leült, szemközt vele és így szólt:

- *Magának* természetesen szívesen állok rendelkezésére.

- Köszönöm. Szükségem is van a segítségére, mert meglehetősen nyugtalan vagyok. Arról van szó, hogy a Moorax Street egyes számú házban különös dolgok folynak, olyan dolgok, amiket nem tudok megérteni és ezért nyugtalanítanak.

- Gondolom, - felelte Hogarth, - eltűnt szeneslapát és a pincekulcs.

- Nem, nem. Lakik nálunk egy idős házaspár, Growerék. Ezeket állandóan ijesztgetik. Túlvilági hangok hallatszanak. Growerné már a második szívrohamot kapja emiatt. Én magam is hallottam a hangokat. Tegnap éjjel Mrs. Tooneedle nyugtalanzkodott és lehívatott engem, hogy aludjak vele. Egyszer csak tompa és szinte nem is emberi hangot hallottam, amely elég érthetően mondta:

- Mikor halsz már meg?! Mikor halsz már meg?!

A lány ezután elmondta, hogy felrántotta az ablakot és kinézett az üres telekre, de a hang felülről jött, valahonnan a szobából. De a szobában nem volt senki, a szomszédos lakást rögtön - és csodálatraméltó bátorsággal - átkutatta, de ott sem volt senki, a jobboldali fal pedig tűzfal; onnan se jöhetett a hang.

- Dehát mit gondolsz, honnan jött? - kérdezte Hogarth. - Minden hang *jön* valahonnan. Nem?!

- Igen, - mondta a lány - de ne gondolja, hogy képzelődöm.

- Hát mit gondoljak?

- *Hallottam* a hangokat... De a szobában nem volt semmi, ami *ilyen* hangot adhatott volna. Se rádió, se más rejtett szerkezet. Nagyon megijedtem.

- Ijedős természetű egyébként...?!

- Nem! - lány energikusan rázta a fejét. - Sohase voltam ijedős természetű. Sohase képzelődtem és mondhatom magának, ha én *hallottam* valamit, akkor az el is hangzott valahol.

- Dehát mit kíván tőlem?! - kérdezte Hogarth enyhe türelmetlenséggel.

- Istenem, valakinek el *kell*t mondanom. Mégis olyasmi ez, ami nem való az én idegeimnek.

- Az enyémekeknek sem, - nevetett a fiatal detektív. - Az én idegeim túl *jók* ehhez.

- Látom, hogy nevetségesnek tart - mondta Miss Anderson - és nem is háborgatom vele tovább.

Hogarth felállt.

- Nagyon örülök, hogy eljött. Kétségtelen, hogy valami rossz tréfa volt, - mondta - és semmi esetre se gondoljon holmi kísértetekre, vagy más hasonlóra. Ha esetleg komolyabb dolgokat vesz észre, akkor telefonozzon és kiküldünk valakit; de most még nem tehetek semmit. A rendőrség csak komoly és *megettörtént* bűnesetekkel foglalkozhatik, tudja?!

A lányt nem nyugtatta meg ez, de mélyet sóhajtott és elment.

És Hogarthot sem nyugtatta meg, hogy a lány elment. Egészen estig rá gondolt és mindent mézsárgának látott. Este érkezett a bejelentés, amely már komolyan megrázta a detektívet.

A gyilkos, aki nem ölt.

1.

Mr. Grower nehezen fujtatva lépett feljebb és feljebb a földszinti lépcsőn; arca tele volt aggodalommal és szinte eltorzult az erőlködéstől. De végre felérkezett a magasföldszintre és megállt a felvonó-fülke előtt. A felvonó vasrácsán azonban fehér tábla függött:

A lift nem működik

Mr. Grower megdöbbenve bámult a táblára. Az utóbbi időben, - amióta az új, süket házmester volt a házban, már harmadszor fordult elő, hogy a lift nem működött! És éppen most, amikor Mr. Grower ugyanis határozottan érezte, a szíve nincs rendben! Eltorzult arccal és aggódó lassúsággal indult fel az emeletre. Amikor a hatodikra felért - senki sem tudja, milyen kínokat állhatott ki közben, - megnyomta a csengőgombot a Mr. Rob Grower felírású tábla alatt és csaknem ugyanabban a pillanatban összeesett és meghalt. A szíve ölte meg, hetvenkilencéves korában.

Félórával később Hogarth O'Ballion egy őrmester kíséretében megérkezett. Előzőleg Mrs. Diana Tooneedle beszélt a süket házmesterrel, aki megesküdött égre és földre, hogy a *lift működött* és ő *nem tette ki a táblát*, hogy nem működik. De Hogarth már nem beszélhetett a házmesterrel, mert az öregember, mintha mi sem történt volna, sétálni ment.

Amikor Hogarth megvizsgálta a liftet, megállapította, hogy az működik; mégpedig kifogástalanul. Oldalt, a falhoz támasztva, feküdt a tábla, a

A lift nem működik

felírással, - arra az esetre, ha szükség volna rá. Végeredményben elég volt, ha valaki megfigyeli az úton, mikor fordul be Mr. Grower a Moorax Streetre s akkor fogja a táblát és ráakasztja a liftre. Ilyenformán az öreg, súlyosan szívbeteg ember gyalog kénytelen felmenni az emeletre és ez megöli. Tehát gyilkosságot követett el valaki és mégsem követett el gyilkosságot!

Hogarth kénytelen volt elismerni, hogy a gyilkos, - ha ugyan gyilkosnak nevezhető az, aki a táblát egy könnyed mozdulattal a felvonórácsra akasztotta, - egész ügyes munkát végzett. *Oka volt azt hinni*, hogy az öreg és süket házmester *igazat mondott*, amikor azt mondta, hogy ő nem akasztotta ki a táblát, hiszen legjobb tudomása szerint a felvonónak semmi baja sem volt! Pedig a táblához nyulni és azt felhasználni másnak oka és joga nem lehetett, mint a ház felügyelőjének. De ez a házmester süket és félig bolond volt már.

Hogarth becsöngetett Mrs. Tooneedle lakásába. Ez az első emeleten volt és Hogarth nem találta kellemesnek a küldetését. A szobában, ahova a komorna bevezette, Mrs. Tooneedle és Miss Leila Anderson tartózkodott.

Mrs. Diana Tooneedle elhárító mozdulatot tett a kezével.

- Tudod, Hogarth, hogy nem állhatok rendelkezésedre, ha pénzügyi...

Hogarth kínosan sziszegett. Kellemetlen volt neki ez a fogadtatás Miss Anderson jelenléte miatt; de nem is emlékezett esetre, amikor valaha is pénzügyi természetű dolgokról tárgyalt volna a nényével. Ezért hidegen felelte:

- Kedves Diana néni, nem tudom, miről beszél. A házában furcsa körülmények között meghalt a sógora és a Scotland Yard engem küldött ki.

- Nem tudok semmiféle körülményekről! - rikácsolta Mrs. Tooneedle, - szívbajos volt és az orvos megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg!

- Igen, - bólintott Hogarth, - mert gyalog ment fel a hatodik emeletre.

- Ki tehet arról?! - kiáltott Diana néni - az ő könnyelműsége.

- Nem, Mrs. Tooneedle, nem az ő könnyelműsége. A felvonón ott volt a tábla, hogy nem működik és ezért ment fel gyalog.

- Minden felvonó elromolhat egyszer.

- De ez nem romlott el! - felelte Hogarth és az öregasszonyon most először látszott valami megdöbbenés.

- Nem romlott el?! - kérdezte elcsodálkozva - azt hittem, hogy a házmester hazudik, vagy téved. De hát *kinek* állhatott érdekében kitenni a táblát?!

- *Kinek* állhatott érdekében, - felelt kérdéssel a fiatal detektív, - hogy egy örökösrel kevesebb legyen?!

Az öregasszony arca elkomorodott.

- Ah, úgy! - mondta fagyos és rosszindulatú kifejezéssel, - hát *ezért* küldtek ki *téged*?! Fred Cuttle unokabátyádat *akarod* gyanúsítani?! Persze, megértem. Ő örököl mindent, majdnem egy milliót, - te pedig semmit. Igen.

Az öregasszony botjára támaszkodva felállt. Egészen vörös lett a haragtól és szinte kiabálva mondta:

- Az én házamban ne szimatoljon a rendőrség, - és legkevésbé te! Senkiházi vagy, Fredhez képest, aki Lord Haslam baráti köréhez tartozik! És ha nem bizonyítod be, amit állítasz, akkor meggyülik a bajod! Távozz!

Hogarth szó nélkül kiment. Az öregasszony Leilához fordult:

- Igazam volt?! Úgy-e?!

De a lány csodálatosképpen nem válaszolt.

2.

Hogarth lement a lépcsőn. Belátta, hogy nem tehet semmit. Becsöngetett még Mrs. Arbuckle-hoz, aki bénán feküdt az ágyban és szinte rokon volt; de nem tudott semmit sem mondani. - Fred Cuttle lakása pedig kívülről volt bezárva és kétségtelennek látszott, hogy Fred a városban tartózkodik.

Csaknem lehetetlennek látszott, megállapítani, hogy ki helyezte el a táblát a felvonórácson és épígy lehetetlen lett volna bebizonyítani, hogy itt voltaképpen gyilkosság történt. Ezért Hogarth kénytelen volt általános és minden állásfoglalást nélkülöző, tárgyilagos jelentést írni az esetről.

De ezzel nem mondtuk azt, hogy önmagát is meg tudta nyugtatni. Mielőtt elment a házból, értesült róla, Hogy az özvegy, Mrs. Grower, aki eleinte hősiesen viselte el a szörnyű csapást, most hirtelen teljesen összetört és a kezelőorvosa aggódik az életéért.

A házfelügyelő még mindig nem tért vissza és Hogarth, gondolataiba merülten hagyta el a házat. Azon gondolkodott, hogy Fred Cuttle vajjon *miért ragaszkodott hozzá, hogy süket házmestert vegyen fel*?! Dehát erre lehetetlen lett volna válaszolni. Amint kiért az üres utcára

és elsétált a Moorax-streeti üres telkek között, szemben jött vele Fred Cuttle, vakító eleganciával öltözködve, mint mindig.

- Halló, Hogarth, - integetett messziről Fred, - hol jársz erre, te emberkerülő?! Mit keresel ezen az elhagyatott vidéken?

Derüs tekintettel nézett unokaöccsére. Hogarth zavartan felelte:

- Egy esetem volt, - mondta, - éppen a házatokban. Mondd csak, gyakran fordul elő, hogy elromlik a felvonó?!

- Nem, miért?!

- Csak kérdezem, - mondta Hogarth, - mert, úgylátszik, *ritkábban* romlik el, mint hiszitek, - folytatta, kissé határozottabban, - *remélem*, hogy most egy ideig mindenképpen rendben lesz.

Fred csodálkozva nézett rá.

- Megmagyaráznád, hogy érted ezt?!

- A liftre kiírták: Nem működik. Pedig működött - volna.

- Kellemetlen, - nevetett Fred, - dehát én nem érek rá *mindennel* törődni. Talán panaszt tettél ellenem a néninél?

- Igen.

- És?

- Elutasított. Ő benned látja a becsületes férfi mintaképét. Aki azonkívül jól meg tudja válogatni a társaságát.

- Ó, - Fred összecücsörítette a száját, - a végén azt fogom hinni, hogy *te* nem tartasz annak.

- Nem fontos.

- Egyébként hogy vagy?

- Köszönöm. Nincsenek nagy szenvedélyeim, tehát nagy csalódások sem érhetnek.

- Ismered Miss Andersont?

- Igen.

Hogarth figyelmesen nézett rá.

- Miért érdekel?!

- Csinos lány, mi?!

- Nem értek a nőkhöz.

- Nana! Miss Leila Anderson sokszor emleget téged. Szerencsés fickó! Élénk benyomást tettél rá, mi!

- Miss Anderson csak hivatalos ügyben keresett fel egyszer és...

Hogarth bosszúsan hallgatott el: érezte, hogy többet mondott a kelletténél, amivel a lányt is bajba keverhette. Zavartan nevetett és búcsút intett a mosolygó fiatalembernek.

Azzal továbbment az úton.

Fred Cuttle mosolyogva nézett utána. Az volt a véleménye róla, hogy különc.

Leila nagyon megijed.

1.

Az öregasszony, Mrs. Grower állapota annyira rosszabbodott, hogy beszállították a margatei kórházba. Itt két napig feküdt élet és halál között, de a szíve nem bírta az izgalmakat és szerdán este meghalt. Ez főleg a tapintatlan látogatóknak volt köszönhető, akik folyton a Moorax streeti eseményekről beszéltek előtte, - azokról a kósza és hátborzongató hírekről, amelyek szárnyra keltek a környéken.

Egyedül Fred Cuttle volt az, aki szótlánul üldögélt a betegágy mellett; az ápolónő jelen volt és tanúsította, hogy a fiatalember egy szót se szólt az egész idő alatt. Legfeljebb nyitott tenyerével végigsimította a haját; ez volt minden, amit csinált. Szerencséjére; mert véletlenül ő volt az utolsó látogató szerdán és távozása után Growerné hirtelen rosszabbul lett és egy újabb szív-attak végzett vele.

2.

Hogarth a főnöke előtt állt és szokása szerint annak íróasztalán firkált, amíg beszélt.

- Némely embernek - mondta, elemelve egy kaucsuk-vonalzót a rendőrtanácsos íróasztaláról - némely embernek szerencséje van a szerelemben, másoknak az üzleti ügyeiben. Itt olyasvalakivel van dolgunk, akinek a gyilkolásban van szerencséje. Nem is kell nagyon erőlködni, szinte magától hal meg az áldozat. Lehet, hogy ő csak elképzeli a dolgot és erre megtörténik.

- Az is lehet, - felelte a tanácsos, - hogy maga képzelődik. Ilyen gyanúkokat nem ismer az angol törvénykezés.

- Az egész angol törvénykezést - sóhajtott Hogarth, - a gyilkosok védelmére és a detektívek ellen találták ki! - Elvett az íróasztalról egy papírlapot és hajtogatni kezdte.

- Tegye le azt az aktát, - szólt rá a főnöke, - és mondja el, mit akar csinálni.

- Nálam volt Miss Anderson az imént és holnap ismét eljön.

- Ez a kettejük magánügye. Ne törje el a vonalzómat. Azt kérdezem, mit akar csinálni?!

- Semmit, - felelte Hogarth, - átadom az ügyet másnak, - azzal kiment.

3.

Leila belépett a kapu alá, amikor valaki nagyon udvariasan köszönt neki. Fred volt.

- Szeretnék magával beszélni, - mondta a fiatalember. - Egy levelet is kellene diktálnom. A nagynéném megengedte, hogy ilyen esetekben igénybe vegyem a szolgálatait, Miss Anderson.

- Nagyon szívesen, - mosolygott a lány. - De hol?!...

- Azt ajánlom, hogy nálam. Az én lakásom mégis afféle gondnoki iroda, illendőbb, hogy ott beszéljünk. Ha megengedi, előre megyek.

Csinosan berendezett lakás volt az építészé; Leila még nem látta. Leült, Fred likórt hozott és nagyon figyelmesnek és tisztelettudónak mutatkozott.

- Nem szeretek fejjel rohanni az ajtónak, - mondta zavart mosollyal, - de talán észrevette már, hogy mennyire imádom. Bár nem hiszem, hogy ezt tulságosan éreztettem volna.

- Nem, - mosolygott Leila - egyáltalán nem éreztette.

- Éppen ezért aggódom maga miatt. Lehet, hogy maga nem találja furcsának, - én furcsának találok ezt a két halálesetet, egymás után, Mindenki gyanútlanul és megzavarodva áll itt a házban, *csak* maga az, aki, úgylátszik többet tud nálunk. Ezt onnan következtetem, hogy maga már másodszor megy a rendőrségre. Először Grower bácsi halála előtt, másodszor ma.

- Dehát... - a lány egészen belesápadt. - Én...

- Eddig rajtam kívül senki sem tudja, hogy maga a rendőrségen volt. Kellemetlen volna, ha Mrs. Tooneedle megtudná, nem?!

A lány kétségbeesve nézett rá. Nem gondolt eddig arra, hogy *ilyen* oldala is van a dolognak. De Fred megnyugtató mozdulattal tette a kezét Leila kezeire.

- *Én* nem gyanúsítom magát semmivel, - mondta Fred, - sőt. Én szeretem magát, Miss Anderson és nem tudnék valakit szeretni, ha nem bízna meg benne teljes mértékben. De erről nem akarok beszélni; majd, ha kellemes életet tudok biztosítani magának, - addig nem kívánok semmit, csak, hogy legyünk jóbarátok és mondjon el mindig mindent nekem.

- Igazán megtisztel - felelte a lány, - de nincs mit elmondanom, Mr. Cuttle. Azért mentem a rendőrségre, mert félttem. Nem... nem hallotta még a hangot... a falból?!

- A falból?! - Fred csodálkozva bámult a lányra - a falból, különös. Semmiféle hangot nem hallottam, de általában, nem is hiszem, hogy akármilyen falból hangok jönnének.

Leila fázósan összehúzta a sálját; felállt.

- Remélem is, hogy tévedtem és ha nem tartja helyesnek, nem megyek többé a rendőrségre, természetesen.

Felment a saját lakásába, eszébe sem jutott, hogy a levéldiktálásból semmi sem lett. Amint egyszerre a jobb tenyerére nézett, csaknem felsikoltott. Fekete folt volt rajta, olyan, mint egy halálfej! Kissé elkenődött, de azért tisztán kivehető volt. Hamar fehér papírlapot keresett és rányomta a tenyerét. A halálfej ott volt a papíron.

4.

Leila kétségek közt töltötte a délutánt. Megígérte, hogy nem fordul a rendőrséghez; pedig most nagy kedve lett volna hozzá. Közben Mrs. Tooneedlenek hisztérikus délutánja volt; felhívatta Leilát és különféle kérdésekkel nyaggatta. Közben este lett és Leila visszament a szobájába. Levelet talált az ajtó hasadéka alatt.

„*Kedves Miss Anderson,*

elfelejtettem említeni, hogy a Thames 978446 telefonszámon bármikor megtalálhat.

Hogarth O'Ballion”.

Leila egy pillanatig arra gondolt, hogy lemegy Fredhez és tanácsot kér tőle; ott telefon is lett volna. Félt a hatalmas, toronyszerű, csaknem üres házban. Mégis, valami belső hang azt súgta neki, ne tegye ezt. Felöltözött, kisurrant a kapun és a sötét telkek közt szaladva ment egy telefonfülkét keresni. A telkek gazos fűvén szentjánosbogarak csillogtak.

Hogarth hamar jelentkezett a vonal másik végén és megígérte, hogy azonnal jön. Leila, ahogyan megbeszélték, beült egy kis, Mawling-squarei kávéházba és ott várta Hogarth

O'Balliont. Mosolyogva gondolt arra, milyen önálló lett az utóbbi időben, - és arra is, hogy jóleső érzéssel vár Hogarthra, akinek segítsége, sőt pusztá megjelenése is megnyugtatóan hat rá.

Ebben a pillanatban valaki leült az asztalához. Leila felkapta a fejét: Fred Cuttle volt.

- Vár valakit?! - kérdezte fürkészően.

- Igen, várok, - felelte a lány, aki képtelen volt hazudni - Hogarth O'Ballionra várok.

- Nem helyes ugyan, hogy a munkaadónője ellen szövetkezik, - és Leila e pillanatban be is látta, hogy nem helyes, - de ha már várja, akkor én is segítek várni. A válás egyike a legideg-örlőbb foglalkozásoknak, - ha az ember egyedül van. Ismét megnyugtatóra van szüksége talán?! - kérdezte hirtelen.

- Hogy őszinte legyek, igen! - felelte a lány, - ma este ezt találtam a tenyeremen.

Elővette táskájából a papírlapot, a halálfejes folttal. Fred figyelmesen nézte.

Ugyanekkor belépett Hogarth és egész nyíltan elfintorította az arcát, amint meglátta, hogy Fred is itt van. Leült hozzájuk és Leila bosszankodva konstataálta, hogy egész lényén nagy megkönnyebbülés villanyárama fut át.

- Nézze, Hogarth, - szólt most Fred élénken - Miss Anderson ezt találta a tenyerén. Egy halálfej...

- Látom - felelte Hogarth, miután átvette a papírlapot. - Ez egy kézfogás alkalmával ragadt át a maga tenyerére. Kikkel fogott ma kezét?! - kérdezte, miközben felemelte Fred ezüstkanalát és hajlítgatni kezdte.

- Magával, Mr. Cuttleval, egy postatiszt-ismerősömmel és Mrs. Arbuckleval, akit meglátogattam déltájban.

- Adja ide a kanalamat - mondta Fred és utánanyult a balkezeivel.

- Nem is tudtam, hogy maga balkezes, - mondta hirtelen Hogarth és Fred szemeközé nézett. - Az az úriember, akinek a tenyeréről ez a rajzocska származott, szintén a balkezeivel fogta meg a Miss Anderson jobbkezét.

- Én balkezes vagyok, igen - mondta Fred derüsen, - de vannak más balkezesek is; azonkívül nem szoktam a tenyeremre festegetni, nincs is tehetségem hozzá. De jogi szempontból származhatott a halálfej az én tenyeremről, - mert lehet, hogy én is kezét fogtam előzőleg valakivel és rámragadt. Továbbá lehet, hogy a maga tenyeréről származik és maga szándékosan feltette a bal tenyerére, hogy megtévevessze a rendőrséget.

Kivillantak vakító fogai, úgy nevetett ezen az ötletén.

Idegborzoló hangok.

1.

Fred kitartóan üldögélt mellettük; mintha élvezné, hogy zavar. De egyszerre csak felugrott.

- Még van egy fontos dolgom máma, - mentegetődzött, - itt hagyom magukat.

- Isten vele - bólintott Hogarth az unokaöccsének, - vigyázzon a Tooneedle-ház lakosságára. Ha még néhányan meghalnak, nem marad lakó.

- Ne féljen, legfeljebb kevesebbet örököl, - Fred Cuttle bizalmaskodva megveregette a lány vállát, - azt hiszem, legalábbis, *maga* az általános örökös, Hogarth?! - már indult kifelé, de a detektív visszarántotta.

- Tudja jól, hogy nem; tudja jól, hogy sose fogadnék el pénzt ebből a vagyomból; de még sok minden mást is tud, viszont úgy tesz, mintha nem tudna semmit. Vajjon mit akar ezzel elérni, mondja?! Természetes, hogy maga Mrs. Tooneedle örököse, - maga és senki más.

- Honnan, tudja?! - kérdezte derülten Fred Cuttle.

- Gondolom, maga legalábbis biztosra veszi, - különben nem mutogatott volna halálfejeket egy szívbjajos hölgynek, a saját tenyerén, - hogy előbb és biztosabban elpusztuljon.

- Ki tette ezt?! - fortyant fel Fred.

- Maga.

Fred most elvesztette az önuralmát amely eddig bámulatosan kitartott. Felemelt kezekkel rohant Hogarthra, aki az utolsó pillanatig mozdulatlan volt és félszegen mosolygott. Akkor fellendült az ökle és Fred megingott és egy asztalnak esett. Amíg összeszedte magát, bámulatos változáson ment át. Újra barátságosan mosolygott, nyoma sem volt rajta az izgalomnak s dühnek, - előrelépett és kezét nyújtotta:

- Eh - szólt, - én se gondoltam komolyan és maga se.

- De bizony - Hogarth nem viszonzta az üdvözlést, - én komolyan gondoltam.

2.

Hogarth a kapuban elnézést kért Leilától az iménti jelenetért és azt mondta:

- Magának, véleményem szerint, nincs mitől tartania. De én most egy hétig inspekciós vagyok és bent alszom a hivatalban. Bármikor telefonozhat.

- Szegény ember - nevetett Leila, - asztalon kell aludnia?! És aktákkal takarózik, nyilván.

Miss Anderson nagy mértékben megnyugodva ment fel a lépcsőn, amit ő maga is, - dicséretreméltó tárgyilagossággal, - Hogarth O'Ballion befolyásának tulajdonított. Hogarth olyan megbízható volt és olyan férfias, ha - ezt meg kell hagyni, - nem is olyan elegáns és szellemes csevegő, mint Fred Cuttle.

Mrs. Tooneedle hívatta.

- Tegnap is olyan furcsa hangokat hallottam, Miss Anderson - suttogta az idős hölgy, - kérem, aludjon velem. Nem vagyok biztos benne, nem kellene-e revidiálni álláspontomat. Egyszerű skót családból származom és sose féltem mástól, mint az ördögtől és a készpénzkiadástól. De most mástól félek, - ki sem merem mondani, mitől.

Fázósan összehúzta a kendőjét. Vele szemben, a kandallón, bronz béka ült és feltátotta a száját. A kandalló egész teteje bronzból volt.

- Tudja, az utóbbi időben arra gondoltam, hogy hiba volt mindent Fredre hagyni. Túlnagy kísértés ez egy könnyelmű fiatalembernek, akinek lordok a barátai. De örültség, amit beszélek, mert hiszen...

Ebben a pillanatban valahogy messziről, de tisztán, gyöngé, vonító hang hallatszott, majd pokoli zűrzavar. Mrs. Tooneedle valósággal rosszul lett a rémülettől.

Leila felugrott: felrántotta az ablakot. De az ucca üres, csöndes, kihalt volt. Becsukta. A hang bentől jött, de lehetetlen volt megállapítani, hogy honnan. Ennek a hangnak legborzalmasabb tulajdonsága az volt, hogy tompa és fátyolos rezgésének nem volt iránya - és ereje sem volt, amiből meglehetősen volna állapítani, honnan jön. Csak jött, szivárgott és betöltötte az idegeket. Most rőfögő lárma, sikoltás, vad összevisszaságban s egy idétlen hang énekelte:

- Nem félünk a farkastól, farkastól, farkastól!

Mrs. Tooneedle ólomszínű lett. Görcsösen rángatta Leila karját.

- Who's afraid of the big bad wolf?! - és most már egy bábeli kórus vinnyogott, vihogott, röhögött:

Yes, sir, that's my baby!

No, sir, I don't mean *maybe*!

Yes sir, that's my baby now!

Most dob ütötte a ritmust és egy négerhang felüvöltött:

Baby! Maybe! Utawla - biwla - blim - choo! blim chee! - hyla - byla - choo! chee!

Pokoli röhögés tört ki valahol, köröskörül és Leila rémulten ébredt tudatára annak, hogy az öregasszony elnehezedett testtel fekszik a kezében.

- Mrs. Tooneedle! - kiáltotta. Hangja üresen kongott, mert a szörnyű hangok pillanatok alatt megszűntek. Mrs. Tooneedle se mozdult.

Leila leoldotta a saját sálját, hogy borogatást tegyen az ájult asszony fejére. Benedvesítette a kendőt és a mozdulatlan asszony homlokára tekerte. Azután lábujjhegyen kilopózkodott a szobából: kívülről lezárta a lakást; a kulcsot kezében tartva elindult, hogy felhívja Hogarthot és minden körülmények között ragaszkodni fog hozzá, hogy kijöjjön. - Az idegeim teljesen készen vannak - mondta a telefonba.

Gyilkosság!

1.

Hogarth maga mellé vette Wixham őrmestert és taxiba ugrott. Szokatlanul csillogtak a szemei és rossz előérzet kínozza.

Megérkezett a Moorax Street 1. szám elé. Senki se várta. Wixham előre ment és becsöngetett. Semmi válasz.

- Süket a házmester - jegyezte meg Hogarth, - különben is, ha *nem* tévedek, nincs itthon. Pechem van vele, - ahányszor idejövök, sosincs itthon.

Végül léptek hallatszottak a kriptaszerű lépcsőházból és Leila Anderson nyitotta ki az ajtót. De nem lehetett ráismerni. Arca eltorzult, sápadt volt és szemei természetellenesen kitágultak. Csak összefüggéstelen szavakat motyogott:

- Óh, Istenem! - és - minek jöttem valaha is ide! - Amíg Hogarth szelíden, de határozottan karon nem ragadta.

Mrs. Tooneedle a kandalló előtt feküdt, sápadtan, és mozdulatlanul, - ugyanúgy, ahogy Leila hagyta, amikor először kiment a szobából, - csak éppen a *kendő nem a homlokán, hanem a nyakán volt!*

- Megfojtották! - mondta Hogarth egyszerűen, - menjen, Wixham, hívassa dr. Merrewt.

2.

A vizsgálóbíró ismételen a levegőbe csapott két karjával, ami a teljes reménytelenséget fejezte ki nála - és ötödször tette fel ugyanazt a kérdést a magábaroskadt Leila előtt:

- Mit beszél folyton rejtélyes hangokról? Ilyesmi a mai világban nincsen?!

- Én hallottam, - sóhajtott a leány kimerülten - és magam sem értem az egészet. De olyan borzasztó.

- A maga rejtélyes kijelentései másokat gyanúsítanak.

- Eszemágában sincs...

- Figyelmeztetem, büntetlenül nem gyanúsíthat senkit.

- Hát engem! - tört ki a szerencsétlen lány, - engem lehet büntetlenül gyanúsítani?! Én felette állok ennek a gyanúnak, magam tettem panaszt a különös dolgok miatt, amik ebben a házban folytak.

- Panaszt tett?!... - a bíró csodálkozott.

- Igen.

- Kinél?

- Mr. Hogarth O'Ballionnál, személyesen.

- Aha.

A bíró körülnézett.

- Persze, akkor is ilyen bizonyíthatatlan dolgokkal hozakodott elő, mi?!

- Segítséget kértem.

- Ó, szegényke. Talán félt?

- Igen, féltam. Az idegeim összeroppantak. Láttam, hogy valami készül és nem tudtam megakadályozni. Féltam. Nem tudom, kinek állt érdekében...

- Ne gyanúsítson! - rivalt rá a bíró.

Leila megfogózott, elsápadt. A védő tiltakozott az ilyen kihallgatás ellen. A bíró fellépését erőszakosnak találta. Természetesen a tiltakozás nem járt sikerrel. A szünetben izgatott csoportok alakultak. Hogarth is megjelent és Leila védőügyvédjével tárgyalta. Természetesen négy szemközt. Ekkor még senki sem sejthette, hogy a tárgyalás következő szakasza milyen vaskos meglepetéssel fog szolgálni. Végül a bíró ismét elhelyezkedett emelvényén és így kezdte a kihallgatást.

- Ismételen, kitart amellett, hogy maga a homlokára tette a kendőt?!

- Igen, a homlokára tettem.

- És miután maga kiment a szobából, *kívülről* zárta be az ajtót?!

- Kívülről zártam be.

- És kinek volt *még* kulcsa az ajtóhoz?!

- Senkinek, csak Mrs. Tooneedlenek és nekem.

- Hát kérem, maga saját maga ellen hordja össze a bizonyítékokat. A szobába csak az ajtón át lehet bejutni; az ajtón csak maga jött be; és Mrs. Tooneedlet megfojtották. Tehát maga fojtotta meg.

- Én?!

Leilát nem érte készületlenül ez a vád; tudta, hogy csodálatosképpen minden ellene szól. De valahogy nem félt. Hogarth kint van az előszobában; ez a tény biztonságérzetet kölcsönzött a lánynak. Mégis, valahogy undorral töltötte el, hogy a vizsgálóbíró, ez a nagy, kövér ember, őt gyilkosnak merje hinni! És felemelte tiszta, szép arcát és egyenes tekintetét:

- Örültség! - mondta csengő hangon, - nem fogom önnek bizonygatni, hogy egy egeret se tudnék megölni; de hát legalább arra gondoljon, hogy semmi okom sem volt megölni a kedves, öreg hölgyet és én...

A bíró jónak látta ráripakodni:

- De igenis, volt! Ne tettesse magát! Itt van Mrs. Tooneedle végrendelete, amelyben magát teszi meg általános örökösévé!

Leila megingott.

- Ezt nem tudtam.

- Dehogy nem tudta! Majd felolvasom az idevonatkozó részt.

«Az utóbbi időben olyan dolgokat észleltem, amelyek meggyőztek arról, hogy az ember nem lehet eléggé óvatos. Megváltoztatom tavalyi végrendeletemet és a Moorax streeti házat és telkeket, valamint négyszázötvenezer font értékű értékpapírjaimat nyolcvan százalékban Miss Leila Andersonra hagyom, aki mindig hűségesen szolgált érdekeimet, - húsz százalékban pedig jótekonycélra hagyom.»

A bíró ellenségesen lobogtatta a végrendeletet.

- Maga félelmet gerjesztett Mrs. Tooneedleben az unokaöccse iránt és szépen kitúrta a helyéből, hogy aztán az első adott pillanatban megfojtsa a védtelen öregasszonyt.

A bíró szinte undorodva nézett az ártatlankülsőjű, fiatal lányra, aki ilyen szörnyűségre volt képes. És Leila, végső kétségbeesésében is kénytelen volt elismerni hogy az egész gondolatmenetben igen sok valószínűség van, - sőt, akármilyen furcsán hangzik, ő maga sem látott *más* magyarázatot. De gondolataiban, - ha ugyan azt a háborgást, ami szegény, elkinzott agyvelejében úrrá lett, gondolkozásnak nevezhetjük: mégis görcsösen Hogarthba kapaszkodott. Csakhogy ebben is csalódnia kellett.

Hogarth már a következő pillanatban bejött és a bíró előtt állt. A bíró felszólította hogy tegyen tanúvallomást.

Hogarth harsány hangon kérdezte:

- Megtámadható ez a végrendelet, bíró úr?!

- Nem! - felelte a bíró. - A végrendelet aláírásakor közjegyző, két ügyvéd és egy orvos volt jelen, akik a maguk részéről tanúsítják, hogy Mrs. Tooneedle józan, higgadt és beszámítható volt.

- Szóval - kiáltotta furcsa türelmetlenséggel Hogarth, - nem lehet megtámadni?!

- Nem, nem, - felelte a bíró, - kivéve, ha Miss Andersont bűnösnek találja az esküdtszék.

- Véleményem szerint tehát - mondta most határozottan Hogarth, - a gyilkosságot *csak* Miss Anderson követhette el; erre vall saját tanúvallomása; saját sálja és az, hogy minden más személy szerepe ki van zárva az ügyből, - valamint az a tény, hogy csak neki volt érdeke megölni Mrs. Tooneedlet. Indítványozom tehát, hogy Miss Andersont vizsgálati fogságban tartsuk; mert szökésétől tartani lehet.

Egy pillantást sem vetve a lányra, kiment. És a vizsgálóbíró elrendelte Miss Anderson azonnali letartóztatását.

Leila elájult. Mindent kibírt volna, igazán mindent; - de hát nem volt senkije, csak Hogarth O'Ballion és hogy ő is *elhiszi* róla azt, hogy gyilkolt, - ezt már nem bírta ki. Nem is akarta már az életet.

Hogarth, a kétszínű.

1.

A rendőrtanácsos hellyel kínálta meg Hogarthot.

- Olvastam a vallomását, - kezdte a tanácsos - és amint látom, maga is azon a véleményen van, hogy Miss Anderson a gyilkos. Valóban, nem is gondolhatunk másra: szörnyű, hogy ilyesmi lehetséges.

- Fenét lehetséges - mondta tiszteletlenül felugorva Hogarth, - ilyesmi *nem* lehetséges. Az ördög vigye el, mi van, ha Fred Cuttle *nem* tudta még, hogy őt kitagadták?! Ha Fred Cuttle *nem* tudta még, hogy neki már nincs oka a gyilkosságot elkövetni?! Hátha *igaz*, hogy se Miss Anderson, sem az előbbi örökös *nem* tudtak az új végrendeletről?!

- Na jó - mormogta a tanácsos, - de hát mért nem mondta ezt a vizsgálóbíró előtt?!

Hogarth sajnálkozva nézett a tanácsos arcába.

- Azt hittem, könnyebb fölfogású - mondta és ez hallatlan pimaszság volt a főnökével szemben. De a tanácsos beírta azzal, hogy kikapta a saját vonalzóját Hogarth kezéből és rácsapott.

- Ha Leila gyilkos - mondta Hogarth, - akkor jó helyen van a börtönben. Ha azonban *nem* gyilkos, akkor szintén jó helyen van, mert megeshetik, hogy odakünt csakhamar *áldozat* lesz belőle.

Azzal letépte a rendőrtanácsos egyik nikkelgombját és köszönés nélkül távozott.

2.

Egyenesen és fütyörészve ment végig a tikkasztó melegben a Moorax Streeten. De amikor befordult a foghíjas ucca egyetlen házának kapuján, bűnbánó és szerény külsejű fiatalemberré változott. Bement a gondnoki irodába s egyenesen átölelte Fred Cuttlet.

- Amióta tudom, hogy mit tett ez a nő, - mondta lesütött szemekkel, - azóta borzasztóan resteltem magam. Meg tudod bocsátani nekem eddigi viselkedésemet?!

- Hogyne! - Fred mosolygott - én mindig is nagyon szerettelek.

Ezzel a két agyvelő párbaja megindult, bár az eddgiekből senki sem vette volna észre.

- Igen - Fred elgondolkozott, - én mindig szerettelek.

Ezen mind a ketten nevettek. Utána egy vendéglőben együtt vacsoráztak és pár pohár whiskyvel megszentelték a barátságot.

Este, amikor Hogarth bement a Scotland Yardra, Wixham őrmester ezzel fogadta:

- Megint itt van a könyörgő spanyol.

Ez a «könyörgő spanyol» hetenkint háromszor feljött Hogarth nyakára és igazi délszaki szívóssággal «könyörgött» tanácsért. Időnként pipadohányt és sevillai bort hozott.

Arról volt szó, hogy José Cherezt három hónappal ezelőtt kiutasították, több munkástársával együtt, de José titokban itt maradt, mert szerelmes volt egy pimlicói lányba. Most aztán sem törvényes módon, a saját nevéen meglepedni nem tudott, sem pedig az országból elutazni, mert a határon biztosan letartóztatnák. Hogarth számtalanszor megmagyarázta, hogy ezen

csak szabálytalanságok útján lehetne segíteni, - már pedig ő ilyeneket *nem* követ el. De a spanyol makacsul reménykedett és újra és újra eljött. Nyilván megnyugtatta őt, hogy van a rendőrségen egy ember, aki legalább passzív jóakarattal viseltetik iránta; de az is lehet, hogy a szerelmese küldte mindig újra Hogarth nyakára.

A detektívnek most még kevésbé volt kedve Joséval foglalkozni. Wixhamot utasította, hogy dobja ki, ő pedig bezárkózott és a Tooneedle-gyilkosság iratainak tanulmányozásába merült.

Késő éjjel volt, amikor végzett. Most levelet írt a főnökének, amely így hangzott:

«Amíg nincs elég bizonyíték a kezemben, ahhoz, hogy Fredet letartóztassam, addig el kell halasztani a tárgyalást, nehogy elítéljék Andersen kisasszonyt, - de gondoskodjék arról is, hogy szabadon se engedjék. Én három napra eltűnök; kipróbálom az összes régi trükköket. Meg kell találnom a magyarázatot és meg is fogom találni, a mindenit, hacsak az ördög maga nem bujt bele ebbe a zűgépítészbe, aki tömeggyilkosságokat követ el, anélkül, hogy egy széket arrébb tenne!

Hogarth.»

Az előszobájában Wixham és a spanyol kártyázott. Hogarth odaadta Wixhamnak a levelet, a főnöke számára. Feltűnt neki, hogy a spanyol boldog volt, hogy itt lehetett és valóságos kutyahűséggel nézett fel rá.

- Igazán, minden tücsköt-bogarat észreveszek - gondolta mérgesen, - amikor a rendőrorvos-helyettes, dr. Parr, ismert szakállas maszkjában végigment a Moorax Streeten.

Halál a falban.

Mrs. Arbuckle közvetlenül Mrs. Tooneedle szobája felett lakott. Hogarth kopogott, de nem válaszolt senki. A halálházban Freden kívül már csak Mrs. Arbuckle, az utolsó rokon lakott. Hogarth nem gondolta, hogy a béna és öreg hölgy életét veszély fenyegetné, - hiszen nem örökölt mást, mint egy közepes életjáradékot. Mégis, aggályai voltak. Az öreg hölgy lakásából nem hallatszott semmi. Újra zörgetett.

Egyszerre, a lépcsőházból meghallotta Fred Cuttle hangját.

- Hello, dr. Parr! A háta egészen olyan, mint Hogarth unokaöcsémé!

Hogarth megfordult.

- Miért leplezel le mindig? - kérdezte tőle szemrehányóan, - nem temiattad öltözöm át.

- Előre figyelmeztetek - kiabált tovább Fred, - ha Mrs. Arbuckle is meg talált volna halni, ami nem lehetetlen, mert nála is régen esedékes ilyesmi, - mondom, előre figyelmeztetek, hogy most, ebben a pillanatban érkeztem meg egy bridzs-partiról, ahol a főnököd, Newcomb rendőrtanácsos volt a partnerem.

Hogarth vállat vont. Őt ebben a pillanatban egy kérdés izgatta: miért beszél Fred ilyen természetellenes mértékben hangosan?! Valóban, csaknem kiáltozva beszélt. Mi oka lehetett erre?!

- Nem vagyok süket - emlékeztette nevetve Fredet.

Hirtelen elhallgatott. Egyetlen pillanat századrésze alatt *megértette*, amin hetekig hiába töprengett: hogy miért keresett Fred süket házmestert magának. Ugyanezért, amiért most hangosan beszélt: *nem akarta, hogy meghalljon valamit.*

Fred harsogó, erőltetett nevetésben tört ki. Hogarth már nem is emlékezett rá, mit mondott és mi szolgáltatott ürügyet erre a képtelen nevetésre. Csak várt, feszülten várt. És Fred egy tizedmásodperccel előbb fulladt ki és Hogarth meghallotta a *hangot*: tompa bűgást, mint amikor a lift megy fel, de megáll.

Csönd lett: Hogarth a liftakna felé pillantott, de a *lift az egész idő alatt* mozdulatlanul pihent a földszinten.

Fred riadtan követte Hogarth tekintetét. Aztán kiegyenesedett.

Most, először, tisztában voltak egymással. És Fred pillantásában nem volt könnyörület.

Lord Haslam megőrül.

1.

Kétségtelen, hogy Fred teljes erejéből magyarázott valamit annak a pergamentképű, nagyon magas fiatalembernek, akivel a Cironál ebédelt aznap - és az is biztos, hogy rábeszélésének meg is volt az eredménye. Igen elégedetten állt odább és Lord Haslam, aki magasabb volt két méternél - és ugyanolyan alacsony lelkű, ahogyan a nénje, Lady Pullcock mondta, - tevére emlékeztető járásával végigment az éttermen. Ez a teveszerű járás olyan komikus és mégis visszataszító volt, hogy mindenki utánanézett, amíg ki nem ért.

Otthon, átöltözve és hosszú, csontos kezeit ropogatva, ült a hallban, különféle telefonbeszélgetéseket bonyolítva le. Mindent erőszakosan és gyorsan csinált, - különös visszasságok voltak a természetében. Különös élvezetei voltak - és sajnos, ezek az élvezetek *csak* az ő számára jelentettek élvezetet. Ilyen élvezet volt például, ha ártani tudott valakinek. Nem szerette a könnyen elérhető szórakozást, sem az olyat, ami tragédiák és könnyek nélkül is megkapható volt.

- Két napra eltünök, Henry - mondta az inasnak, aki, talán az ellentét kedvéért, vagy önvédelemből, kövér és alacsony volt.

- Eltünök, Henry! - nevetett. - De a nevetése keselyűre, vagy kuvikra emlékeztetett, - mint ahogy a szemei is kegyetlen keselyűszemek voltak.

- All right, Sir, - felelte Henry, - mit hazudjak, ha valaki érdeklődik?

- Ami eszedbe jut, - legyintett Lord Haslam.

Elgondolkodott.

- Nem hinném, hogy baj lesz - mondta végül, - egy lányt fogok megtekinteni, ez az egész.

- Szegény - jegyezte meg Henry, szemrebbenés nélkül.

- Mi az?!

- Szegény lány! - ismételte Henry tiszteletteljesen, - csupán annyit voltam bátor mondani, Sir.

- De komolyan, - a legrosszabbtól mentem meg haha! Te nem érzed és nem tudod megérteni, mennyi jószág van bennem. Te egy kövér giliszta vagy: utállak.

Henry minden izgalom nélkül tudomásul vette ezt a lesujtó tényt.

Félóra múlva a rangjának kijáró tisztelettel fogadták Lord Haslamet és saját kívánságára a vizsgálóbíró elé vezették.

- Vallani akarok! - jelentette ki és leült. Másfélméteres lábai nem fértek el a szék alatt, - kénytelen volt kinyújtani őket, ami elég tiszteletlenül nézett ki, de neki szabad volt. A negyedik Lord Haslam, amint a történelemből tudjuk, király volt egy árnyékkirály mellett.

- Miss Anderson - mondta Lord Haslam, - ártatlan.

A vizsgálóbíró felkapta a fejét.

Csöngetett.

Bejött a jegyző és a Lord folytatta:

- Ártatlan. Esztelenség volt eddig hallgatni: ez a rámkényszerített diszkréció végül az életébe fog kerülni. Egyelőre ne mondják meg neki, hogy beszéltem. Miss Anderson a gyilkosság

éjszakáján velem volt. Nálam. Hiszen értik, nem mondhatok részleteket: a lakásomon volt. Én kísértem haza és még a Moorax Streeten voltam, amikor Miss Anderson ismét kirohant a házból és feldúlt arccal közölte velem, hogy munkaadónőjét holtan találta. Én megnyugtattam, hogy a velem töltött idő mentesíti őt minden gyanú alól. Csakhogy Miss Anderson inkább választotta a gyilkosság gyanúját, mint a velem töltött éjszaka hírét.

Elgondolkodott.

- Végül is, arra a megállapodásra jutottam, hogy - becsület ide, becsület oda, én nem nézhetem tétlenül tovább, hogy esetleg halálra is ítélik, amikor tudom, hogy ártatlan.

A vizsgálóbíró bólintott:

- Befejezte, Sir?

- Be.

- Hajlandó a vallomására megesküdni?!

Lord Haslam bólintott.

- Miért ne?!

Igaz, - miért ne esküdött volna meg egy vallomásra, amelyet most útközben talált ki?! Ez már semmit se nyomott a latban a rengeteg apró és nagy bűn mellett, ami Lord Haslam lelkén feketedett. Megesküdött vallomására, természetesen és aláírta a jegyzőkönyvet.

- Ilyen körülmények között - mondta a vizsgálóbíró, - lordságod vallomása alapján szabadon bocsátjuk a lányt. Azonnal intézkedem.

- Jó, jó - mondta Lord Haslam, - ez már nem rám tartozik; én megtettem a kötelességemet és megyek.

Azonban, úgy látszik, mégis csak órá tartozott: mert lent, a Temze-parton, negyedóraig járt fel-alá, amíg meg nem pillantotta a lányt.

Miss Anderson öt napi vizsgálati fogság után a napvilágra lépett. Vörösen izzott a nap már; késő délután volt.

- Senkim sincs, - gondolta Leila Anderson keserűen, - nincs, aki elégtételt adjon nekem és nincs, ahova menjek.

Végtelenül keserű gondolat volt, hogy Hogarth is idegenné vált már. Egy magas, nagyon magas, sárgabőrű, elegáns úr lépett hozzá most, mielőtt elindult volna és mély udvariassággal megemelte a kalapját.

- Bocsásson meg, Miss Anderson, - mondta, - én Lord Haslam vagyok. Nyilván kíváncsi rá, hogy minek köszönheti a szabadulását.

- Valóban egy szót sem értek abból, ami velem történt.

- Hamisan vallottam, - mosolygott a magas, fekete gentleman - hamis vallomással kiszabadítottam magát. Fred barátom kedvéért tettem, - valamint a maga kedvéért.

- Igazán... igazán kedves, ... de...

- Menjünk innen, - mondta Lord Haslam - majd később megbeszélünk mindent.

Taxinak intett s a Moorax Street végén kiszálltak.

Miután megbizonyosodott róla, hogy a sofőr már eltűnt a surreyi dombok mögött, - intett a lánynak:

- Lépjen be.

- A régi lakásomba, gondolja?!

- Magától függ. Én bemegyek Fredhez és teát készítek hármunknak.

Amíg a lány felment, Lord Haslam félrehúzta Fredet.

- Elhoztam. Na és most?!

- Nagyszerű! - mondta Fred - rettenetesen ijesztően agyafúrt ember vagy, Haslam. Én csak ezt akartam. Most a tiéd.

- De hogyan?! Tényleg van itt valami rejték hely?! Vagy csak a szád járt?!

- Tudod, hogy én építettem a házat. Gondolhatod, - külföldi munkásaim voltak. Van itt néhány meglepetés. Gyere, megmutatom az utat.

Elmentek a lépcsőházban a felvonó mellett. Mintegy tíz méterrel arrébb, egy folyosó végén, Fred a falra mutatott:

- Látsz itt valamit?!

- Nem.

- Ugye?! Üss az öklöddel a falra, a nyakkendő magasságában.

Lord Haslam megtette. A fal másfél méternyi magasságban kinyílt.

- Két kis fülke van itt, - mondta Fred Cuttle, - az elsőben ennivalót találsz, a másikban ágyat. Ez elég kettőtöknek.

Nevetett.

- Hogyan kell becsukni?!

- A lábaddal megnyomod térdmagasságban. Egyszerű, - még egy vadászkutya is megtanulja a kezelését.

Visszamentek a lakásba és csakhamar megjelent Leila Anderson is. Fásult és szomorú volt, - semmi sem érdekelte most és azt hitte, hogy rosszabb már nem jöhet az életében.

- Egyék valamit, Leila, - kínálta Fred, - nekem el kell mennem, de Lord Haslam majd szórakoztatja, amíg visszajövök.

Tényleg elment és Lord Haslam hamarosan megpróbálta «szórakoztatni» Leilát, a maga módján.

- Most az a lényeg, hogy egy darabig elrejtőzzék a rendőrség elől. Hamarosan ki fog derülni, hogy én szabályosan megszöktettem magát.

Leila szemei előtt felmerült a vizsgálati cella képe, a sötétség és az egyedüllét.

- De hogyan, - suttogta, - hogyan tűnhetnék el én?!

- Jöjjön velem, - mondta a magas férfi, - fogja meg azt a flaskót és kövessen.

Leila gépiesen engedelmeskedett. Kezében egy üveg whiskyvel, fáradtan - húzott léptekkel követte a vezetőjét.

2.

Ez a helyiség közvetlenül a tűzfal mellett volt és hat emelet magasan húzódott fel, egészen a padlásig. De odafönt, a félhomály eltakarta. Tulajdonképpen lehetetlen volt felfedezni, mert kívülről nem látszott, hogy a tűzfal szélesebb a szokottnál, - s aki a szélső szobákban volt, az viszont nem tudta, mennyire van a ház szélétől.

- Milyen különös - suttogta Leila, - erről nem tudtam. És hogyan lehet kimenni innen?!

- Sehogy!! - mondta Lord Haslam, egy keselyű hangján és megváltozott arccal. - Mit gondol, miért hoztam ki a börtönből?!

- De...

- Semmi de. Mit gondol, miért hoztam ki?! Emberbarát vagyok én, vagy bűntárs, vagy, mi?!

Leila rémülten nézett az ördögi, sovány arcra. Tudta, hogy hiába kiáltana, - de a rémület amúgy is megfagyasztotta a hangszálait.

- Jobb, ha egyszerűsíti a dolgot, - mondta a férfi, - mert figyelmeztetem, engem nem zavar, ha sír, vagy tombol, - sőt, élvezetet okoz vele. Tehát a maga szempontjából nézve, jobb, ha símán belenyugszik.

- Mibe?! - sikoltott a lány. A gazember válasz helyett kinyújtotta a karját.

- Kegyelem! - lihegte a lány. Körülfutott a kis, négyszögletes kamrában. Lord Haslam vigyorogva nézte.

- Csak fusson, futkározzon, amíg ki nem fárad.

Olyan mozdulatokat tett a kezével, mintha ostort pattogatna.

- Hiába, - sziszegte, - ez egy egérfogó.

3.

És öt perc se telt bele, meg kellett tudnia, hogy mennyire igaza volt.

Amikor egy detektív önmagában nyomoz.

1.

Péntek volt és tizenharmadika. London ki se látszott a ködből. Fekete, gomolygó köd borította a várost, betakarta a Thames két partját, Dorkingtól tódult felfelé és Hogarth O'Ballion úgy érezte, mintha a gyomrában is köd gomolygana. Vásárolt egy Daily Expresset, de hóna alá gyúrta és egy, a hivatalába siető segédtanár külsejével, felszállt a Paddington felé induló autóbuszra.

Azonban, bár a jegye odáig szólta, a Strand után közvetlenül leugrott a robogó kocsiról és ész nélkül rohanni kezdett.

Most már egészen olyan volt, mint Hogarth O'Ballion felügyelőhelyettes. Félresöpörte az embereket és úgy viselkedett, mint egy német kishivatalnok, aki tíz percet késik a hivatalából.

Az történt ugyanis, hogy az autóbusz tetején Hogarth szétterítette a Daily Expresset és olvasni kezdte. Meg kellett tudnia, amitől a legjobban tartott s amitől voltaképpen kezdettől fogva tartott: hogy Leila Andersont kiengedték a börtönből.

Egyenesen a vizsgálóbíróhoz rohant. Szinte önkívületi állapotban száguldott át a folyosók tömegén, gázolta le a várakozókat. Úgy érezte, hogy minden pillanatért kár; ez az édes, tiszta, becsületes kislány az életével játszik és Hogarth soha többé nem tud nevetni, ha most elkésik a segítséggel.

Berontott a vizsgálóbíróhoz.

- Uram! - kiáltott rá kvalifikálhatatlan modorban, - kiengedte Miss Andersont! Kiengedte!

- Dehát, Mr. O'Ballion, - a vizsgálóbíró méltóságteljesen csodálkozott, - először is...

- Nem tudja, mit tett! - kiabált Hogarth.

- De tudom - volt a válasz. - Miss Anderson ártatlan, tehát el kellett engednem.

- Ártatlan?! - röhögött Hogarth: de kétségbeesésében röhögött; elkapta az itatóst a vizsgálóbíró asztaláról és tördelni kezdte.

- Igenis ártatlan.

- Rendben van, ember! - sóhajtott a detektív - de *ki* mondta, hogy *nem* az?! Ön hitt, ha csak egy pillanatra is, de *hitt* az ő bűnösségében?!

- De, kérem, hiszen ön maga mondta, hogy tartóztassuk le!

- Én!! - Hogarth már hörgött, - de nem azért, mert bűnös!

- Hanem miért?! Ezt igazán nem értem.

- Hogy megmentjük! Hogy biztonságban tartsuk!

- Dehát...

- Meg fogják gyilkolni!

- Kicsoda?!

- Maga, Sir! - Hogarth vádlóan emelte ujját a vizsgálóbíró felé - maga lesz a gyilkosa. Csak egy módon mentheti meg! Csak egy módon teheti jóvá. Ha...

- Ha?!

- Ha letartóztatási parancsot ad Fred Cuttle ellen.

- Dehát ez... ez lehetetlen. Magyarázza meg... nem értem.

A bíró már a hatása alá került Hogarth izgalmának; de kénytelen volt óvatosan eljárni.

Viszont Hogarth nem volt hajlandó felesleges magyarázatokkal vesztegetni az idejét.

- Egy ártatlan ember életéről van szó! - ordította - és maga gondolkozik. Fred Cuttle ölte meg két szívbajos öreg rokonát, minden kockázat nélkül. És megölte Mrs. Tooneedlet és...

- De hogyan?! - motyogta a bíró.

- Hogyan! Hogyan! - Kijött a falból. Vegye úgy, ahogy mondom.

- De hol jött ki?! Hogyan?! Nem értem.

- Nem fontos, ember. Fred Cuttle építette a házat. A ház tele van rejtekhelyekkel és hasonló ördögi trükkökkel. Ha a lány most eltűnik, akkor senki se mossa le róla, hogy ő gyilkolta meg Mrs. Tooneedlet és akkor Fred Cuttle öröklí a vagyont, mint a legközelebbi rokon. Ötszázezer font, igen, ezért gyilkolt háromszor és ezért fog negyedszer is...

- Ha önnek igaza van, mondta a bíró, - akkor már *negyedszer* is ölt.

Hogarth megtántorodott.

- Szent isten...

- Mrs. Arbuckle is meghalt.

Hogarth szégyelte magát, hogy megkönnyebbülést érzett.

Gyorsan elolvasta a jelentést, amelyből megértette, hogy miért nem kapott választ, amikor tegnap kopogott.

Mrs. Arbuckle már négy napja halott volt.

Takarékosságból Mrs. Diana Tooneedle Leilával végeztette el a béna hölgy körüli dolgokat is. Ezért nem vették észre, hogy meghalt; mialatt Leila Anderson a börtönben ült. Istenem, gondolta Hogarth, milyen furcsa elgondolni, hogy *ez* a lány börtönben volt! És mégis, bár lenne most is ott, inkább, mint bárhol másutt!

Mrs. Arbuckle is, kétségtelenül, ijedség ölhetette meg. Az ő arcán is ott volt a páni rémület pokoli bélyege, mint Mrs. Grower arcán. Szegény asszony, nem tudott az ágyából felkelni, mialatt azokat a halálos rémületet okozó jelenségeket látta, vagy hallotta, amelyek megfojtották, valósággal megbénították a szívét.

- Ezt az embert - gondolta Hogarth, - igen nehéz lesz elcsípni. De akármilyen nehéz lesz és akármilyen későn csípem el, csak az Isten irgalmazhat neki; én nem.

2.

- Főnök úr, - mondta később - itt van a letartóztatási parancs a zsebemben Cuttle ellen. Bizonyítékok szerzésére már nincs időnk. Majd utólag megpróbálom. De ha főnök úr attól fél, hogy emiatt a testületnek kellemetlensége támad az esküdtek előtt, - akkor én kilépek és mint magánember, megölöm.

A tanácsos vállat vont.

- Maga szerelmes, fiam - mondta - és ilyen ember mindent másképp lát. Én nem vagyok olyan biztos benne, hogy Cuttle gyilkos. Nem látom a módokat...

- Én azt is másképp látom, amit most rólam mondott. - Hogarth huzogatni kezdte a főnök megmaradt nikkelgombjait - én nem vagyok szerelmes. De nem akarom végleg elveszteni az égi és a földi igazságszolgáltatásba vetett hitemet. Már pedig, ha ennek a lánynak baja történik, akkor vagy felrobbantom a Towert, vagy megőrülök, vagy nem tudom, mi lesz.

- Ez mind azt mutatja, hogy nem szerelmes, - gúnyolódott a főnök. De Hogarth tajtékozott.

- Ember! Hát fontos itt az, hogy én szerelmes vagyok-e?!

- Nem, nem. De nem szeretném, ha valami számárságot követne el. Csak vigye magával Wixhamet és siessen. De az ég szerelmére, adja vissza a gombomat! Ha már letépi őket, legalább ne dobálja el! A feleségem már el akar válni emiatt.

3.

Az őrmester ismét a spanyollal kártyázott.

- Jöjjön, Wixham - mondta Hogarth, - most vagy előlép, vagy ott marad.

A spanyol szolgálatkészen ugrott fel Wixham mögött és alázatosan bámult Hogarthra.

- Nem segíthetnék valamit?! - kérdezte, - Mr. O'Ballion az egyetlen jó ember hozzám, Londonban, - mondta spanyolos mondatszerkesztésével - nagyon szeretném segíteni a felügyelő úrnak.

- Csak felügyelőhelyettes - mondta Hogarth - és ne tarts fel, fiam, te aztán igazán *nem* segíthetsz. Gyerünk, őrmester.

Nyolc évi szolgálat után ez volt az első eset, hogy töltött revolverrel indult útnak.

Irtózat!

Lord Haslam arca egészen megváltozott. Leila őrijító félelmében már nem is embernek látta, hanem valami szörnynek János apostol látomásaiból.

Szörnyű, mély ráncok vágódtak az arcába, szemei négyszögletesre formálódva, mereven és feketén izzottak és egyre közeledtek Leilához.

A lány századszor és ezredszer is körülnézett, hogy nem talál-e menekülést. De nem láthatott semmit; a helyiség akkora volt, mint egy liftakna és csakhamar kiderült, hogy nem is volt más. Ott, ahol bejöttek, csak a csupasz fal látszott.

Fred megmagyarázta Haslam lordnak a csapóajtó kezelését, kívülről és belülről. Mindegyik csapóajtó villanyra járt a házban. Csak... csak éppen azt felejtette el megmagyarázni, mi történik akkor, ha az ajtókból Fred odafent egy kézmozdulattal kikapcsolja az áramot... Akkor az ajtó nem nyílik ki többé!

De ezt Lord Haslam nem tudhatta.

Most ismét kinyújtotta hosszú kezeit a lány után és egy rántással letépte a ruhát róla. Leila felsikoltott, de ez a sikoly, mint egy agyonlőtt madár, megtört odafönt és visszahullott a magasból. Haslam most végkép megittasodott a lány tehetetlenségétől és rárohant. Átölelte és magához rántotta. A lány vértelen arcán két könnycsepp gördült végig. Apró, fehér kezei véresek voltak a görcsös, hosszú, kétségbeesett szorítástól.

Ebben a pillanatban, pontosan a fejük felett, furcsa bűgás kezdődött. Haslam elengedte a lányt és felordított:

- Feküdjön le!

Most Leila is felnézett. Irtózatot látvány volt: fejükre ereszkedett lefelé egy lift. De Leila nem bánta. Haslam megragadta és lerántotta a földre. A lift növekvő bűgással közeledett lefelé, már a harmadik emeletnél tartott, a másodikonál, - amikor felhangzott Haslam utolsó lordjának állati üvöltése! Rúgta, öklözte a falat, de az ajtó meg se rezdült. A fal lent összeszűkült és csak annyi hely maradt, hogy egy ember vízszintes helyzetben elérhetett a lift alatt. De Haslam lord túlságosan hosszú volt; bármint összehúzódott a két yardnyi területen utolsó pillanataiban, életéért küzdve, csak az oldalára fordulhatott, vállával fölfelé, míg Leila egész laposan elnyúlt a betonpadlón, - a felvonó irtózatot roppanással ráesett Haslam lordra és valósággal kettétörte a gerincét. Fullasztó csöndben, levegőtlenül, kinyúlva feküdt Leila a lift alatt és közvetlenül, mielőtt elájult, elégedett nevetést hallott valahonnan, a feje fölött. A felvonóban ült valaki és nevetett!

A párbaj.

1.

Wixham előrement és elkezdte a lakások átkutatását. Féltíz volt este; mire a húszegynéhány üres lakással végeztek.

Különös ház volt ez így, üresen. Feketén meredezett a Moorax Street néhány gázlángja felett, mint csillogó mécskekkel telerakott sírok felett egy szál óriási, fekete gyertya. Az egyik lakásból rádió szólt, - hátborzongató volt Daventry jazzleadását hallgatni egy lakásból, amelyben már nem lakott senki.

Sehol se találtak nyomot, csak Fred Cuttle szobájában egy Hogarthnak címzett levelet, amelyet már nem volt ideje feladni s amely rosszabb volt, mintha nem találtak volna semmit.

«Kedves Hogarth, - így szólt a levél - nekem, sajnos, még ma el kell utaznom, üzleti ügyben. Azonban hallom, hogy letartóztatási parancsot jártál ki ellenem. Ezt nagyon meg fogod bánni, mert nekem bizonyítékaim vannak Leila Anderson és Lord Haslam bűnössége mellett és bizonyosra merem venni azt is, hogy ma délután mind a ketten öngyilkosságot kísérelnek meg valahol; és ha még nem kerültek elő, akkor sikerrel. Ügyvédek (Linkinson és Davenport, Wellington Ave. 149.) megindították a hagyatéki eljárást és minden kísérleted, hogy hamis vágányra terelve a nyomozást, te magadnak szerezd meg az örökséget, teljes balsikerrel fog járni.

Fred Cuttle.»

Hogarth a levél hatása alatt teljesen letört. Belátta, hogy itt az ellenfél erősebb nála és hogy Leila megmentésére nincs remény. Fred Cuttle, mint a gyilkosok legtöbbje, nem tudott megállni többé. Nem tudott belenyugodni abba, hogy *hiába* gyilkolt háromizben is, - inkább újra és újra öl, de el akarja érni a célját. Felhasználta a barátját, Haslam lordot és annak jólismert elvetemültségét, hogy általa kiszabadítsa Leilát a börtönből. Most aztán mind a kettejüket elpusztította valahogyan.

Igen, sikerülni fog neki a gyanút végérvényesen a két eltűntre irányítani, akiknek pedig egész bizonyosan *semmi* közük sem volt egymáshoz. Sikerülni fog neki «bizonyítékokat» produkálni Leila bűnössége mellett; hiszen eddig is azt csinálta a hatóságokkal, amit akart. És végül, sikerülni fog neki azt a látszatot kelteni majd az esküdtek és a hatóság előtt, hogy Hogarth maga is a vagyonra pályázik.

Hogarth úgy érezte, hogy mindjárt össze kell rognia. Elvesztette minden reményét, amint-hogy a józan ész szerint nem is volt már remény. Tagjai ólomnehezek lettek: a férfi, remény nélkül nem tud harcolni. De Wixham őrmester átkarolta és vigasztaló tekintettel nézett rá bozontos szemöldökei alól.

- Na mi az, - mondta, - csak nem rontotta el a gyomrát?!

Ez a mélységesen buta kérdés pillanatok alatt kijózanította Hogarth O'Balliont.

- Őrmester! - kiáltotta élénken, - maga most beül ide a házmesterfülkébe. Érti?

- Értem, Sir.

- Amit mondok, azt szolgálati uton mondom: bármi történjék is, maga a fülkéből ki nem jön reggelig. Érti?

- Értem, Sir. Elég unalmas lesz.

- Mindegy. Én, lehet, robbantani fogok, löni vagy ordítani. De maga nem mozdul, csak ül a házmesteri fülkében. Én azt hiszem, igen, *hiszem*, hogy Fred Cuttle itt van valahol és ha *ma* éjjel megkaphatnám... akkor még van remény.

Ez is csak önámítás volt, de Hogarthot felvillanyozta. A zsebébe tett két patrón nitroglicerinkeveréket és megtöltötte a revolverét. Eloltotta a ház összes lámpáit: ott voltak a kapcsolók egy külön helyiségben, egymás alatt. Tíz perc múlva már valahol a hatodik emeleten járt.

Wixham őrmester pedig fejét vakarva nézett utána; egy dolog volt, amitől félt: az unalom. Dehát efelől már előre gondoskodott.

Végigsettenkedett a kapu alatt és kinézett az utcára. Ott állt, a szemközti üres telek mellett, a munkanélküli spanyol.

- José! Ksz, ksz!

A spanyol átjött.

- Na?!

- Itt van nálad a kártya?!

- Itt van, őrmester úr.

- Gyere be.

Helyet csinált az asztalon, mindegyik kirakta az aprópénzét és csakhamar lázas játék következett, amiben nyakig elmerültek a csukott ajtó mögött, az őrmester kézilámpájának világánál.

2.

Halálos csönd és sötétség.

Hogarth már húsz perce állt fent, a hatodik emelet korlátjánál; nem tehetett egyebet, mint hogy hallgatózott. Arra gondolt, hogy élet nincs nesz nélkül: és ha valaki van a házban, akkor azt, ebben a nagy csöndben okvetlenül hallani is lehet.

De sokáig, nagyon sokáig nem hallott semmit, - és már kezdte megint elveszteni minden reményét, amikor váratlanul és tisztán - liftbúgást hallott. Azt a jajongó és erősödő búgást, amivel a felvonó emelkedik és süllyed!

Az aknához rohant.

A lift most is lent pihent a mélyben, mozdulatlanul!

Lerohant, mint az örült. Ötször is megállt, a falhoz szorítva fülét. Semmi! Nem is hallhatta közelebről a befalazott liftet, mert az a külső falban járt: a tűzfalban; s nem a lépcsőházra nyílt, hanem bizonyos szobákra.

- Megőrülök! - lihegte Hogarth, - hol van az?! Mi ez?! Ó!

Nekilendült és csaknem lezuhant a lépcsőn. Milyen jó, hogy eszébe jutott!

Berohant a villanykezelő-fülkébe. Nem keresgélt, míg megtalálja a kellő kapcsolót, hanem keresztülvágta a főkábel és méteres darabon letépte a falról, minden elővigyázat nélkül. Hatalmas fénynyaláb csapott fel; majdnem agyonütötte az áram. De a búgás megszűnt, a rejtélyes halál-lift megállt pokolbeli útján.

Most halálos csöndben újra kilopózott és megállt az első lépcsőfokon, a falnak dőlve. És csaknem állati dühvel elordította magát a néma házban:

- Fred Cuttle, nem jutsz ki a házból élve!

Semmi válasz. Hosszú, gyötrelmes percek következtek.

3.

Csaknem tíz perc telt el így. Most fentről, irdatlan magasból, motoszkálás hallatszott! A vad már készül kitörni, gondolta Hogarth éktelen örömmel. Csak gyere! - kiáltotta újra. De a sötétség mozdulatlan maradt.

Hogarth a dupla falon kívül, amelyben a titkos lift járt s amelynek hollétéről meg most sem volt fogalma, egyébként teljesen ismerte már a házat és tudta, hogy csak az egy lépcsőházon és kapun át van kijárat. Ha Leilát el is vesztette, de a gyilkos a kezei közt van és ez a gondolat őrijítő örömmel töltötte el. Szerette Leilát, most már bizonyosan tudta, de későn. És nem detektív volt már, hanem bosszúálló bandita, ősember, aki vér gőzére szomjas.

Golyó csapódott mellé. A lövés hétszeresen visszhangzott a magas, üres lépcsőházban.

- A sötétben is látsz?! - ordította Hogarth. - Mégsem menekülsz meg, te állat! Kiszedtelek az átkozott faladból és hallom, hogy mozogsz! És megkaplak, ne félj!

Végtelen óvatossággal csúszott felfelé. Ha a gyilkos észreveszi, hogy felfelé megy, akkor beugrik valamelyik lakásba! Vakmerőségre kell csábítani, hogy rajtaüthessen! Sikertült még egy lépcsőfokot feljebb csúsznia, nesz nélkül.

Csigalassúsággal húzta milliméterenkint feljebb a lábát. Ujabb lövés dördült el. Hogarth látta a felvillanó fényt, - az ötödik emeleten. És hallotta, hogy a golyó jóval lejjebb alatta csapódott a kőbe, tehát Cuttle *nem* vette észre, hogy ő időközben feljebb jutott.

Ismét centiméterekkel jutott feljebb.

Már a harmadik emeleten állt, a párkány mellé lapulva, amikor észrevette, hogy a másik lefelé jön! Azt hitte, hogy sikerült eltalálnia Hogarthot és most jön lefelé, hogy kisurranjon a házból! Várni kell tehát, várni, előrenyujtott revolverrel, kővémeredt szívvel és inakkal, várni a sötétben; mert Fred Cuttle is végtelen óvatossággal jött lefelé.

Csaknem negyedóráig tartott, amíg az ötödik emeletről leért a harmadikra. Akkor észrevette Hogarth sötétlő testét, amint a hajlásban lapult. Abban a pillanatban lőtt is; Hogarth felnyögött és elejtette a revolvert. A feketeség köröskörül és előtte vörössé vált, mint a vér: előreugrott és elkapta Fred nyakát a bal kezével. A jobbkarja bénán csüngött alá, - de fellökte a másik férfit, jobbtérdével leszorította a revolvert tartó kezét és a balkezével megfojtotta. Három perc alatt és gondolkodás nélkül. Azután ráesett és elvesztette az eszméletét.

4.

Már világosodott, amikor magához tért. Megborzongott; láza volt, de nem csak attól. Nem tudta, mit cselekszik, hiszen meg kellett volna próbálnia, hátha kiszedhet valamit Fredből Leila sorsa felől. De erre nem volt idő.

- Nem ember, - gondolta lefittyent ajakkal, - szörny. Felfordult.

Oda se nézett. A jobb karja csupa alvadt vér volt, - bénán fityegett lefelé az oldalán.

Lebotorkált a lépcsőkön és betántorgott a házmesterfülkébe. Ott ült Wixham őrmester és a spanyollal kártyázott.

Beleesett egy székbe; Leilára gondolt és nem érzett testi fájdalmat, csak olyan keserűséget, amitől sírvafakadt. De megkeményítette magát.

- Wixham őrmester, - mondta ridegen, - maga kártyázik. Ez kötelességmulasztás. Gondoskodom róla, hogy fegyelmet kapjon. Mit keres itt ez az ember?

A választ nem hallotta, mert ismét elájult. Arra ébredt fel, hogy kávé töltenek erőszakosan a szájába.

- Sir, sennor! - mondta José és fölémelkedett, - remélem, él. Ne haragudjon Wixhamre, én vagyok hibás. Ez volt az utolsó ház, amit építettem és olyan különös ház volt, hogy meg akartam újra nézni.

Hogarth görcsösen felemelkedett.

- Te... te... te... miért nem mondtad, hogy... Wixham... menjen vele... a rejtett aknába... lift... Leila... mutasd meg, hol...

Most már végkép elvesztette az eszméletét. És arra se ébredt fel, hogy mellette a priccsen, nemsokára, ott feküdt Leila Andersen is. Sokkal rosszabb állapotban volt, mint Hogarth, de még élt.

5.

A Moorax Streeten sohasem volt még akkora forgalom, mint ma reggel, - írták a déli lapok. Kétszer jött ki a hullaszállító-autó és kétszer a mentők, - és a rendőrség, ujságírók, magánosok. És Hogarth O'Ballionnal az a furcsa dolog történt, hogy a helyszínen királyi kitüntetést kapott, de egyben a rabkórházba szállították, mert megölte Fred Cuttlet. Angliában nincsen helye az önbíráskodásnak.

Javuló tendencia.

Hogarth felkötött karral jelent meg az ügyének tárgyalásán. A tárgyalás nyilvános volt és óriási tömeg szorongott a teremben. De még odakint is, az Oxford Streeten, összeverődtek a kintrekedtek, hogy meghallják az ítéletet és megéljenezzék a vádlottat, akárhogy is végződik a tárgyalás.

Hogarth elmondta a történeteket. Szárazon és csöndes, egyszerű szavakkal mondta el; nem volt tanu arra, hogy így történt, de arra sem volt tanu, hogy nem így történt.

A közönség, a bírák és az esküdtek egyforma izgalmas csöndben, mereven hallgatták a két férfi szörnyű éjszakai párbaját. A bíró intett s az ügyész elmondta, hogy véleménye szerint a törvény: törvény és senki sem ítélkezhetik önhatalmulag. Itélkezni csakis az igen tisztelt esküdteknek van joguk. Az pedig nincs bebizonyítva, hogy a vádlott önvédelemből cselekedett. Mindazonáltal nem kér szigorú ítéletet, mert vannak mentő körülmények is, amelyek legalább is szokatlanok.

Ekkor az ügyvéd állt fel és a meggyőződés hangján ezeket mondta:

- Be van bizonyítva, hogy Fred Cuttle már a ház megépítésénél arra gondolt, hogy kiirtja a rokonait és így jut a hatalmas vagyonhoz. Ezért beszélte rá valamennyiüket, hogy költözzenek a Moorax-streeti házba. Miss Anderson vallomása etekintetben minden kétséget kizár. Mégis, az ügyész úr nem látja bebizonyítottnak, hogy kettejük közül a detektív volt az, aki védekezett. Még az sem elég bizonyíték neki, hogy a jobbkarját csaknem amputálni kellett s a szerencsének köszönhető, hogy erre nem került a sor. De ha ez mind nem elég: a bal kezünkkel csak akkor vagyunk képesek megfojtani egy embert, ha az életünkért küzdünk. Ez az átkozott lovaglás a paragrafusokon, és ez az élet, amely rácáfol a paragrafusokra. Én nem védem a védencemet, tisztelt esküdtek, hanem büszke vagyok rá, hogy kezet szoríthatok vele.

Az esküdtek verdiktje így szólt: önvédelem. A közönség dörgő éljennel fogadta az ítéletet és néhány lelkes úr a vállán vitte át Hogarth O'Balliont a Judges Restaurantba, ahol az ügyvédje várta már, egy Leila Anderson nevű sápadt, de láthatóan boldog fiatal hölgy társaságában.

- Menjünk innen, - mondta Hogarth, - ebben a csődületben nem tudok beszélni magával.

- Miért akar beszélni velem?! - csodálkozott a lány. - Hiszen most mindenki magával akar beszélni.

- De én magával akarok, - belekarolt és kicipelte az utcára.

Itt melléfurakodott a spanyol munkanélküli.

- Nem lehetne mégis elintézni a tartózkodási engedélyemet, felügyelőhelyettes úr?! - kérdezte könyörgő tekintetűvetve rá.

- Nem helyettes - felelte Hogarth, - már felügyelő vagyok.

- Ó, kisasszony, - könyörgött, - beszéljen az érdekemben a vőlegényével.

És Leila beszélt.

VÉGE